

Початкова школа і сучасність

Дзвінки та глухі
приголосні звуки

Урок письма, 1 клас

Слова-назви
ознак предметів

Урок письма, 1 клас

Відкриймо серце
для любові

Виховний захід, 3 клас

Скарби
нашого серця

Батьківські збори, 3 клас

Космічна
подорож

Виховна година, 4 клас

Рослинний і тваринний
світ Антарктиди

Урок природознавства, 4 клас

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС

8 6 5 1 6

Початкова школа і сучасність

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Виходить щомісяця

№ 5 (33) ТРАВЕНЬ 2017

Заснований у вересні 2014 р.

ЗАСНОВНИК
ТОВ «ВИДАВНИЦТВО «БІЛИЙ ТИГР»

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Світлана МАРТИНЕНКО,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Надія БІБІК,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ДІЙСНИЙ ЧЛЕН НАПН УКРАЇНИ,
ГОЛОВНИЙ НАУКОВИЙ СПІВРОБІТНИК
ВІДДІЛУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

Марія БРАТКО,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ,
ДИРЕКТОР УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО КОЛЕДЖУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Алла ЖУКОВА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ДИРЕКТОР
ГІМНАЗІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН № 323
ДАРНИЦЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА

Василь ЖУКОВСЬКИЙ,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Олена МАТВІЄНКО,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАСТУПНИК ДЕКАНА З НАУКОВОЇ РОБОТИ
ФАКУЛЬТЕТУ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Тетяна ПУШКАРЬОВА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК,
ДИРЕКТОР СКАНДИНАВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ДАРНИЦЬКОГО Р-НУ М. КИЄВА

Ольга СЛОНЬОВСЬКА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Лариса СОЛОВЕЦЬ,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ВІДМІННИК ОСВІТИ УКРАЇНИ,
ЗАСЛУЖЕНИЙ ВЧИТЕЛЬ УКРАЇНИ

Людмила ХОРУЖА,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Ірина ШАПОШНІКОВА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ І МЕТОДИКИ
ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ ФАКУЛЬТЕТУ ПЕДАГОГІКИ
І ПСИХОЛОГІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Віктор ЮРЧЕНКО,
КАНДИДАТ ПСИХОЛОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ,
ДИРЕКТОР ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Роман ЯРОШЕНКО,
КАНДИДАТ ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

НАШІ ЮВІЛЯРИ

Світлана МАРТИНЕНКО
Вчителю вчителів –
від вдячних учнів

2

Галина ТАРАСЕНКО
Авторська методика читання
в початковій школі: контекст
гуманітарно-культурологічних
домінант сучасної освіти
(аналіз ідей академіка
Олександри Савченко)

4

МОВОЮ НАУКИ

Валентина ГОНЧАРУК
Музикотерапія
як виховна система
особистісного розвитку
молодшого школяра
в складних сучасних умовах

6

Наталія КІЩУК
Основні положення
теорії Михайла Ареста
про реформування
математичної освіти

10

Надія ПРИСЯЖНИК
Розвиток творчих здібностей
молодшого школяра на уроках
літературного читання

14

Людмила СЛОБІЦЬКА
Національно-патріотичне
виховання на уроках
української мови та читання
в початковій школі

16

МЕТОДИЧНИЙ АРСЕНАЛ УЧИТЕЛЯ

Катерина НЕЧИПОРЕНКО
Дзвінки та глухі приголосні звуки
Урок письма
(післябукварний період), 1 клас

18

18

Людмила ШКАРБАН,
Ольга МІЩЕНКО
Слова-назви ознак предметів
Урок письма, 1 клас

21

Євгеній СІМЕНІК
Різноманітність
корисних копалин
та використання їх людиною.
Значення корисних копалин
для людини
Урок природознавства, 3 клас

23

Валентина ЯРЕМЧУК,
Євгенія ДЯДИЛО
Відкриємо серце для любові
Виховний захід, 3 клас

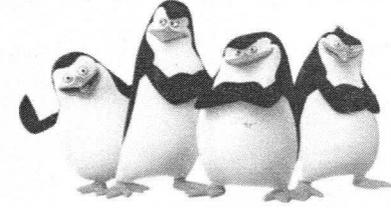
31

Ірина ТКАЧ
Скарби нашого серця
Батьківські збори, 3 клас

35

Олена РУДЕНКО
Рослинний і тваринний світ
Антарктиди
Урок природознавства, 4 клас

39

39

Марія МИКОЛАЄНКО
Космічна подорож
Виховна година, 4 клас

43

СТОРИНКА ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Творчі напрацювання учнів
КЗ «Водянська СЗШ І-ІІІ ст.»
Верхньодніпровського району
Дніпропетровської області

46

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ТРЕНІНГИ

Кросворд на тему: «Канікули»

20

Кросворд на тему: «Україна»

38

ЦЕ ЦІКАВО!

Цікаві факти про українську мову

17

Смачна цікавинка

22

На 1 сторінці обкладинки:
Анастасія КИПИЧЕНКО, 6 років, м. Київ

Слова-назви ознак предметів

Урок письма, 1 клас

Людмила ШКАРБАН,

викладач кафедри початкової освіти Педагогічного інституту
Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ;

Ольга МІЩЕНКО,

студентка III курсу Педагогічного інституту
Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ

Мета: ознайомити учнів зі словами-назвами ознак предметів, які відповідають на питання *який?, яка?, яке?, які?*; формувати вміння ставити запитання до поданих слів; навчати описувати предмети; вдосконалювати навички письма під диктовку слів, невеличких речень; списувати з друкованого та рукописного шрифтів; розширювати лексичний запас словами, що називають ознаки предметів; розвивати увагу, пам'ять, мислення, спостережливість, навички каліграфічного письма.

Обладнання: зошит, підручник «Українська мова. Післябукварна частина» (авт. М. Д. Захарійчук), письмове приладдя, роздатковий матеріал.

Хід уроку

I. Організація класу до уроку.

Дзвоник всім нам дав наказ:
До роботи швидше в клас!
Біля парти станем чемно –
Плине час хай недаремно.
Будемо уважні і старанні всі.
Сядемо рівненько на місця свої.

II. Актуалізації опорних знань.

1. Каліграфічна хвилинка.

2. Учитель. Розгорніть зошити, візьміть ручку та запишіть тему уроку – *Повторення знань учнів про слова-назви ознак предметів.*

Учитель. Пригадайте, що ми вчили на минулому уроці?

- На які запитання відповідають ці слова?
- В яких випадках слова-назви предметів відповідають на запитання хто?
- В якому випадку слова відповідають на запитання що?
- Наведіть приклади живих і неживих істот?
(Орієнтовні відповіді учнів).

3. Мовна гра «Збери букет».

Учитель. Дівчата та хлопчики збирають букет для мами. Дівчатка беруть квіти, на яких записані слова-назви предметів, а хлопчики – слова, які називають дію предметів.

(*Нарцис, тюльпан, троянда, дерево, комаха, іграшка, копає, ховається, поливає, малює, читає, рахує*).

4. Вибірковий диктант.

Учитель. Розгорніть зошити, розділіть його умовно навпіл. У перший стовпчик запишіть слова-назви предметів, у другий – слова-назви ознаки предметів. Слухайте уважно: *айстра, добра, мама, смачний, стигле, кактус, цікавий, розумний, джміль, дзиґа.*

III. Повідомлення теми уроку.

Учитель. Подивіться уважно на слова в другій колонці. На які питання вони відповідають?

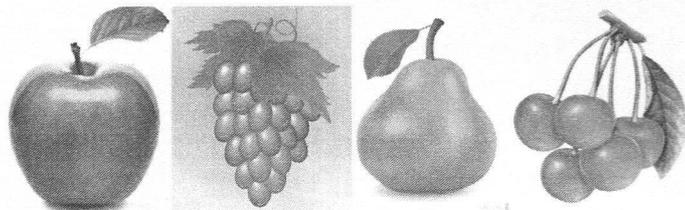
– Сьогодні ми розглядатимемо слова, які відповідають на запитання *який?, яка?, яке?, які?*
Ці слова називають ознаку предметів.

IV. Вивчення нового матеріалу.

Слова-назви ознак предметів відповідають на питання *який?, яка?, яке?, які?*

1. Вправа 1, с. 54.

Розгляньте малюнки. Прочитайте слова, які відповідають на питання *який?, яка?, яке?* Доповніть ряди слів власними словами. Запишіть їх.

(Який?) Солодкий, соковитий, спілий,...

(Яка?) Солодка, соковита, спіла,...

(Яке?) Солодке, соковите, спіле,...

Учитель. Як одним словом можна назвати ці предмети? Запишіть у свій зошит слова, якими ми описали фрукти.

2. Вправа 2, с. 54.

Відгадайте загадку. Випишіть слова за зразком. Назвіть звуки у виділеному слові. Запишіть звукову модель цього слова у свої зошити.

Зразок: (які?) Червоненькі, ..., ..., ...

Фізкультхвилинка.

Сірий котик міцно спав,
Навіть пісню не співав.
Та нарешті він проснувся
І довкола озирнувся.
Став смачненько потягатись
І чистенько умиватись,
Порозчісував він вуса –
Довгі-довгі, русі-русі.
Зуби й кігті нагострив
Й до комірчини побрів,
Буде мишку полювати
І добро оберігати.
Й ми, як котик, відпочили,
Щоб зміцнили наші сили.

3. Робота з картками.

Учитель. Перед вами картки, на яких в одній колонці записані слова-назви предметів, а в іншій колонці – слова-назви ознак предметів. Прочитайте їх уважно та об'єднайте у пари. Наприклад: *чорна борода*.

Золотий	Дівчинка
Спляча	Королева
Чорна	Ключик
Розумна	Каченя
Червона	Красуня

Снігова	Шапочка
Гидке	Борода
Друг	Щирий

4. Вправи 3, с. 55.

Із кожного рядка випишіть слово, яке відповідає на питання *який?, яка?, яке?, які?*

- Барвінок, нарцис, яскравий, мак.
- Береза, ялина, білокора, акація.
- Курча, теля, маленьке, каченя.
- Книжка, уроки, цікаві, спортсмени.

IV. Закріплення вивченого матеріалу.

1. Вправи 4, с. 55.

Пригадайте оповідання А. Григорука «Волелюбний вітер». Доповніть речення відповідними словами з тексту. На які питання відповідають підкреслені слова?

Легкий береговий вітер – це... .

Сухий гарячий вітер у пустелях – це... .

Сильний руйнівний вихор – це... .

Дуже сильний бурелом – це... .

2. Гра «Утвори словосполучення».

Учитель. За допомогою поданих слів утворіть словосполучення.

Смачний, веселий, лагідний, солодкий.

Кавун, пиріг, татусь, хлопчик.

3. Письмо слів під диктовку.

Гайок, йод, йорж, майорить, йому, йогурт, Йосип, пролітає, сніг.

V. Підбиття підсумків уроку. Рефлексія.

– На які питання відповідають слова-ознаки предметів?

– Доберіть слова-ознаки та доповніть речення:

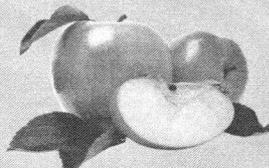
Наш урок (*який?*)...

– Які завдання у вас викликали труднощі?

– З яким настроєм ми розпочали урок?

– Який настрій у нас був на кінець уроку?

Це цікаво!

Смачна цікавинка

Яблука – дуже корисні для здоров'я, оскільки в них немає натрію, холестерину і жиру. У всьому світі існує близько семи з половиною тисяч сортів яблук. Вони різні не тільки за смаком, але і за розміром – від маленьких, як вишенька, до великих – як грейпфрут.

Укладено за матеріалами
Інтернет-ресурсу: Цікаві факти.
[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://cikavo.net/cikavi-fakti-pro-frukti>